

Автор: Ижендей Николай Петрович

Книга: Çавра кўлĕ хĕрринче

Сказка: Ах, кўлли тăрăччĕ!

Чуманкка иркўлĕм яланхи йĕркепе ёсе кайма хатĕрленчĕ. Вăл çултан юлас марччĕ-ха тесе ыраш улăмĕ хăпăл-хăпăл çикелерĕ те ял варринчи Çавра кўлĕ хĕррине кăмăл туличчен шыв ёсме анчĕ. Анчах мĕн ку?.. Кўлĕ çук. Такам âна вăрласа кайнă. Астăвать-ха Чуманкка тиха чухнехине: амă-шĕпе пĕрле пĕррехинче ешĕл курăк çиме тухнăччĕ, кўлĕ урлă чĕкеçсем вĕçнине сăнанăччĕ. Ах, кўлли пысăкчĕ, аслă урам анлăшчĕ. Чĕкеç ун урлă вĕçнĕ чух шывне чăпăрт сыпатчĕ. Ах, кўлли тăрăччĕ!.. Чĕкеç пĕчĕк чĕппине чăпăл туса илетчĕ, вĕтĕ-вĕтĕ хумсем кĕмĕл ункă хыватчĕç. Такам çавăн пек чаплă кўлле вăрласа кайнă, пăтранчăк шыв кўлленчĕкĕ çеç хăварнă.

Чуманкка мĕн тумаллине хăвăрт тавçăрса илчĕ – кўлĕ çухални çинчен йĕрке хуралçине каласа памалла. Вăл çапла турĕ те.

Автан Çавра кўлле шырама пуçларĕ. Аçта кăна çитмерĕ, камран кăна ыйтмарĕ пуль вăл хайĕн таса тивĕçне пурнăçлас тесе. Анчах усси пулмарĕ – Çавра кўлĕ тупаймарĕ. Вара Автан ял хушшинче пуçне чиксе çўрекен пулчĕ: намăсланчĕ, тарьюхтарсене куçран пăхма именчĕ. Хайне çак инкекшĕн айăплăн туйрĕ. Кам та пулин ятлинчĕ хуть – çамăлрах пулнă пулĕччĕ. Çук вĕт. Âна пурте шанаççĕ. Вăл вара шанаçа тўрре кăлараймарĕ – урам сарлакăш кўлле тупаймарĕ. Ку намăса курнă хыççăн Автан йĕрке хуралçинче ёçлеме пултараймасть. Вăл, çуначĕсене уснăскер, картишĕнчи чи тĕттĕм кĕтесе лăпчăнчĕ те шухăша путрĕ.

Çак кунран пуçласа тарьюхтарсем шăршлă кўлленчĕкри пăтранчăк шыва ёссе кун кунларĕç, пурнăçа сыпăнтарчĕç, вĕсен туслăх карти те аркана пуçларĕ.